

CLOSE READING

40 PASSENDE WERKVORMEN

Passende werkvormen zijn een belangrijke kracht binnen je Close Reading sessies. In dit e-book vind je er 40, aangevuld met de benodigde downloads.

OVER CLOSE READING

Close Reading is dieper graven in de tekst. Niet de strategieën, maar het tekstbegrip staat centraal. Toen ik rond 2016 in aanraking kwam met het Engelse boek Close Reading, voelde dat als thuiskomen. Er ging een wereld voor me open: dit boek moest naar Nederland komen! Hoe mooi dat rond dezelfde tijd bij Uitgeverij Pica precies dit gebeurde: Close Reading werd vertaald en naar de Nederlandse situatie geschreven.

In 2018 pas kwam ik in contact met Uitgeverij Pica, en ontdekte ik dat Close Reading inmiddels ook in Nederland was uitgegeven. Vanaf de start van Onderwijswereld-PO in 2018, staat Close Reading standaard in ons professionaliseringsaanbod. Ruim 1.000 leerkrachten volgden al de professionalisering.

LEREN DOOR TE DOEN

Alle professionalisering hebben als doel de theorie naar de praktijk te brengen. Met Close Reading kan dat nogal wat voeten in aarde hebben; het vraagt veel van de leerkracht. Passende teksten zoeken, binnen 1 les wel 3 sessies ontwerpen. En dan moeten die sessies ook nog eens voorzien worden van passende werkvormen. Want door die interactieve werkvormen, leren de kinderen te verwoorden, onderzoeken en tot dieper tekstbegrip te komen. En die afwisseling in werkvormen bleek voor veel leerkrachten een uitdaging. Daarom dit e-book.

Werk je nog niet schoolbreed met Close Reading? Neem gerust contact met me op voor een teamscholing, een training specifiek voor de onderbouw, een implementatie en/of een online professionalisering. Ik help je graag! esther@onderwijswereld-po.nl

DE OPZET VAN DIT E-BOOK

Je vindt in dit boek 40 verschillende werkvormen die goed ingezet kunnen worden binnen je Close Reading lessen. Bij iedere werkvorm wordt aangegeven:

- voor hoeveel leerlingen (2/4/hele klas);
- voor welke sessie;
- welke aanvullende materialen je nodig hebt.

Wanneer je overigens extra (printable) materialen nodig hebt, dan zijn deze als bijlage toegevoegd. Easy does it! De werkvormen zijn, soms met een kleine aanpassing, in alle groepen inzetbaar. Waar schrijven staat, kun je kleuters bijvoorbeeld laten tekenen of verwoorden. Wanneer een werkvorm echt voor een bepaalde groep geschikt is, staat dat bovenaan de werkvorm.

Werkvormen zijn de afgelopen jaren door veel mensen, bedrijven, landen op een rij gezet, maar nog nooit toegespitst op Close Reading. Ik deel in dit e-book werkvormen met je, die ik zelf vaak gebruikt heb en die door de jaren heen zeer waardevol zijn gebleken. Ik hoop dat jij er net zoveel plezier van zult hebben als ik gehad heb, en nog steeds heb.

Weet je mooie aanvullingen voor dit e-book: laat het me gerust weten!

Veel plezier en mooie resultaten toegewenst met deze 40 werkvormen voor Close Reading!

Lieve groet, Esther

INHOUDSOPGAVE

- BEGIN-MIDDEN-EIND
- DENK-DEEL-DOBBEL
- SCHOUDEermaatjes
- ON STAGE
- EEN RONDJE IN STILTE
- COMMENTAAR OP TOURNEE
- VRIEZEN EN DOOIEN
- SCHUD EN PAK
- EVEN CHECKEN
- MEMORY
- STEL JE TOCH EENS VOOR!
- VAN 0 TOT 100
- HOCUS POCUS
- DE JOURNALIST
- MIX EN RUIL
- MIX EN KOPPEL
- EMOTIEGRAFIEK
- VENSTERRUITEN
- LEZEN EN VRAGEN
- PLACEMAT
- VENN-DIAGRAM
- DENKEN-DELEN-UITWISSELEN
- ZOEK IEMAND DIE
- MIXEN EN KLETSEN
- WIST JE DAT?
- BINNENKRING-BUITENKRING
- OP DE LIJST
- DAAR ZIT MUZIEK IN
- EERST-DAARNA-TOT SLOT
- ZOEK DE VALSE
- REN JE ROT
- 5XW 1XH
- WISBORDJES
- IK ZIE, IK ZIE
- WIE BEN IK?
- ELEATOR PITCH
- BRAINSTORM-WOORDWOLK
- NIEUWSFLITS
- BIOGRAFIE: GRAPHIC ORGANIZER
- WOORD IN BEELD

Is de titel van de werkvorm rood? Dan vind je de bijbehorende download achter de werkvormen

Begin-midden-eind

Omschrijving:

Gebruik de kaarten begin-midden-eind.

Zorg dat je van ieder gedeelte van het verhaal ongeveer 2 afbeeldingen hebt gekopieerd. Geef de leerlingen deze afbeeldingen. Laat ze in 2-tallen of 4-tallen werken. Het doel is om de afbeeldingen bij het juiste deel van het verhaal te leggen.

Je zou deze werkvorm in kunnen zetten voor de eerste sessie, maar niet alle verhalen zijn hiervoor geschikt. Logischer is na de eerste keer voorlezen in sessie 1, of bij de aanvang van sessie 2.

Leerlingen:

2 of 4

Sessies

Extra nodig:
kaarten b/m/e

Denk, deel en dobbel

Omschrijving:

De klas is in 6 of 10 groepen verdeeld. Noem deze groepje 1 tot en met 6/10

De kinderen denken eerst individueel over de vraag na. Laat ze hun antwoord opschrijven, zodat ze zeker meedoen. Na een afgesproken tijd wordt er binnen het groepje overlegd over de antwoorden. De antwoorden worden samengevoegd tot een zo compleet mogelijk antwoord. Dan komt de dobbelsteen erbij. De leerkracht dobbelt. Het cijfer op de dobbelsteen geeft aan welk groepje hun antwoord klassikaal mag delen. Kies of je daarna nog 1 of 2 keer wilt dobbelen, of dat je controleert of iedereen het met het antwoord eens is.

Leerlingen:

hele klas

Sessies

Extra nodig:
dobbelsteen tot en
met 6 of 10

Schoudermaatjes

Omschrijving:

Nadat de vraag gesteld is, overleggen de kinderen met degene die naast hen zit: hun schoudermaatje. Koppel daarna altijd klassikaal terug.

Leerlingen:

hele klas

Sessies

Extra nodig:

On stage

Omschrijving:

Nadat je het verhaal meerdere keren gezien hebt, kennen de kinderen het goed. Maar kennen ze het ook zo goed dat ze een bepaald gedeelte uit het verhaal na kunnen spelen (zonder te praten) of er een bevroren beeld van kunnen maken?

Maak groepjes van ongeveer 4 leerlingen (pas aan wanneer het verhaal daarom vraagt). Geef ieder groepje een gedeelte van het verhaal (tekst of prenten, afhankelijk van welke groep).

Spreek af hoeveel voorbereidingstijd er is. Daarna laten de groepjes hun performance aan de rest van de klas zien. Wordt het een feest van herkenning? Bespreek na.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

Een rondje in stilte

Omschrijving:

Deze werkvorm is vooral voor de groepen 7 en 8 geschikt.

Laat de leerlingen eerst in stilte voor zichzelf een antwoord bedenken. Dit schrijven ze op hun geeltje. Dit geeltje wordt op een eigen papier aan de muur gehangen. Vervolgens lopen ze een x-aantal minuten een rondje langs de andere papieren. Wanneer er een aanvulling op een antwoord is, mogen ze dat erbij schrijven. Na de tijd halen de kinderen hun papier met de aanvullingen weer van de muur. Klassikaal wordt het antwoord nabesproken. Deze werkvorm is vooral geschikt voor vragen waar een verklaring of redentatie gegeven moet worden.

Leerlingen:

hele klas

Sessies

Extra nodig:

papier aan de wand en geeltjes

Commentaar op tournee

Omschrijving:

Deze werkvorm is 'de grote broer' van Een rondje in stilte, en het meest geschikt voor de groepen 5 tot en met 8. De volgorde is dan ook gelijk, alleen de vorm is iets anders. Nadat de vraag gesteld is, overleggen de leerlingen in hun groepje over het antwoord dat ze willen formuleren.

Dit antwoord wordt opgeschreven en vervolgens aan de muur gehangen. Vervolgens gaan de groepjes bij de antwoorden van de andere groepjes langs. Waar nodig, worden de andere antwoorden voorzien van commentaar.

Handig hierbij is het om ieder groepje een eigen kleur pen te laten gebruiken.

Bespreek na.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

Vriezen en dooien

Omschrijving:

Nadat de vraag is gesteld, hebben de leerlingen even individuele nadentijd.

Vervolgens gaan de leerlingen door de klas lopen, totdat de leerkracht vriezen roept. De leerlingen blijven heel stil staan (vriezen), en draaien zich naar de dichtstbijzijnde klasgenoot. Met deze klasgenoot wordt het antwoord uitgewisseld (dooien).

Schud en pak

Omschrijving:

Zorg dat je van tevoren vragen op papier hebt gezet, en deze hebt uitgeprint. Ieder groepje krijgt een stapeltje vragenkaartjes. Deze worden geschud en met de vraagkant naar beneden op tafel gelegd. Om de beurt pakken de leerlingen een kaartje, en geven antwoord op de vraag. Wanneer een ander uit de groep het antwoord aan wil vullen, dan mag dat. Speel klokgewijs tot de kaartjes op zijn.

Op de kaarten kunnen prima vragen uit alle sessies staan, maar woordenschat (sessie 2) is echt heel erg geschikt voor deze werkvorm.

Even checken

Omschrijving:

Nadat de vraag gesteld is, bedenken de kinderen individueel hun antwoord. Dit schrijven ze op. na 1 minuut gaan ze hun antwoord even checken bij hun maatje. Eventueel kunnen ze hun eigen antwoord aanvullen.

Bespreek na.

Memory

Omschrijving:

Kan voor alle groepen, maar zeker geschikt voor de groepen 1/2. Zie de differentiaties.
Maak een memory van de moeilijke woorden uit de tekst. Hiervoor zijn verschillende combi's mogelijk. Kijk welke passend is voor jouw groep:

Afbeelding uit het verhaal + afbeelding uit het verhaal

Afbeelding uit het verhaal + woord

Woord + omschrijving woord

Bij ieder kaartje dat omgedraaid wordt, vullen de leerlingen aan. Dus bij een afbeelding wordt woord genoemd, bij woord uitleg, bij uitleg woord.

Leerlingen:

2 of 4

Sessies

Extra nodig:

memorykaartjes

Stel je toch eens voor!

Omschrijving:

Deze werkvorm is bedoeld als verwerking na sessie 3.

Stel je eens voor dat:..... Maak de zin af passend bij de tekst waar je over gewerkt hebt. Zorg voor een veranderde situatie. Laat de kinderen nadenken over je vraag en overleggen met hun maatje. Vervolgens maken ze hier een verhaal over.

Voorbeeld: je werkte over een informatieve tekst over Rotterdam. Stel je eens voor dat Rotterdam in 1940 niet gebombardeerd zou zijn.

Of bij een verhalende tekst over Kikker:

Stel je eens voor dat Kikker geen vriendjes had.

Leerlingen:

2

Sessies

Extra nodig:

Van 0 tot 100

Omschrijving:

De leerkracht heeft stellingen bedacht die om een mening vragen. In hoeverre zijn de leerlingen het eens met de stelling?

Maak een lijn door de klas, die start bij 0 en eindigt bij 100 (percentages). De leerlingen gaan naar de plek op de lijn die overeenkomt met in hoeverre ze het eens zijn met de stelling.

Vervolgens maakt de leerkracht duo's van leerlingen waarvan de mening uiteenloopt. Deze duo's gaan in gesprek met elkaar, en respecteren hierbij elkaars mening.

Voor lagere groepen kun je 1 tot en met 10 gebruiken. Of 5 verschillende smilies.

Leerlingen:

2

Sessies

Extra nodig:

Hocus pocus

Omschrijving:

Hocus pocus pilatus pas: ik wou dat er een ander einde was!

De leerlingen bedenken een andere afloop aan het verhaal en verwerken dit als stripverhaal. Er kan in duo's gewerkt worden, maar dit is ook een prima werkvorm voor individuele verwerking.

Leerlingen:	Sessies	Extra nodig:
1 of 2		stripverhaal layout

De journalist

Omschrijving:

Tijdens sessie 2 en 3 kun je de kinderen zelf vragen over de tekst laten bedenken. Bespreek met hen bij de betreffende sessie waaraan de vragen horen te voldoen. De doelen per sessie zijn immers anders. Vervolgens bedenken de leerlingen allemaal een vraag die past bij de tekst en de betreffende sessie, en schrijven deze op een kaartje. Met dit kaartje gaan ze andere leerlingen bevragen. Dit kunnen schoudermaatjes zijn, maar het kan ook door middel van mix en koppel.

Leerlingen:	Sessies	Extra nodig:
2		

Mix en ruil

Omschrijving:

Een gouwe ouwe in werkvormenland!

Leerlingen hebben ieder een kaartje. Op dat kaartje kan een afbeelding staan (woordenschat of begin-midden-eind), een woord (woordenschat), of een vraag. (bijvoorbeeld van de werkvorm De journalist. De kinderen lopen door de klas, en wanneer ze iemand tegenkomen, gebruiken ze hun kaartje. Leerling 1 antwoordt op leerling 2 en andersom. Daarna wisselen ze hun kaartjes en lopen ze verder.

Leerlingen:	Sessies	Extra nodig:
2		

Mix en koppel

Omschrijving:

Net als Mix en ruil een gouwe ouwe.

De spelregels lijken op die van Mix en ruil, alleen nu zoeken de leerlingen hun maatje.

Laat duo's kaartjes maken met vraag en antwoord, of met woord en omschrijving. Zorg dat de kaartjes van alle duo's dezelfde afmetingen hebben. Wanneer de duo's klaar zijn, leveren ze op een centrale tafel de kaartjes in, welke gehusseld en opnieuw verdeeld worden. Nu gaan de leerlingen op zoek naar hun maatje. Steeds wanneer ze iemand tegenkomen, kijken ze naar

elkaars kaartje, en benoemen ze wat het bijbehorende kaartje zou kunnen zijn.

Vinden ze hun maatje, gaan ze op de grond zitten.

Leerlingen:

hele klas

Sessies

Extra nodig:

kaartjes

Emotiegrafiek

Omschrijving:

Breng in kaart welke emoties centraal staan in het begin, het midden en het einde van het verhaal. Geef dit aan in de emotiegrafiek. Je kunt hiervoor picto's van emoties gebruiken, afbeeldingen uit het verhaal, of de woordelijke omschrijving van de emotie. Laat vervolgens de kinderen het verhaal aan de hand van de emoties verwoorden aan elkaar.

Bespreek na.

Leerlingen:

2 of 4

Sessies

Extra nodig:

emotiegrafiek

Vensterruiten

Omschrijving:

Een heerlijke werkvorm voor tijdens het lezen in sessie 1.

Lees het hele verhaal in stukjes voor. Handig is 2 stukjes uit het begin van het verhaal, 2 uit het midden en 2 uit het einde.

Stop steeds na een stukje tekst, laat de leerlingen met schoudermaatjes overleggen wat ze zouden kunnen tekenen van dit stukje tekst, en laat hen dit vervolgens tekenen. Het gaat hierbij niet om mooi tekenen. De vensterruiten geven vervolgens een mooi inblikje naar het verhaal. Een getekende samenvatting.

Je kunt deze tekeningen daarna ook losknippen voor andere werkvormen.

Begin/midden/eind en mixvormen bv.

Leerlingen:

hele klas

Sessies

Extra nodig:

vensterruiten

Lezen en vragen

Omschrijving:

Laat de leerlingen aan het begin van sessie 2 in tweetallen de tekst lezen. Dit doen ze om en om: alinea voor alinea. De leerling die de alinea heeft voorgelezen, stelt zijn maatje een vraag over (de betekenis van een woord in) de tekst. Het maatje geeft antwoord, en geeft aan waar in de tekst die betekenis terug te vinden is. Is de betekenis niet terug te vinden, dan wordt het woord opgeschreven, zodat er na het lezen gezocht kan worden. Daarna wisselen leerlingen van rol.

Leerlingen:

2

Sessies

Extra nodig:

Placemat

Omschrijving:

De leerlingen denken individueel na over de vraag, en schrijven dat in hun deel van de placemat. Wanneer iedereen dat gedaan heeft, gaan de leerlingen in overleg om zo tot een gezamenlijk antwoord te komen. Dit antwoord wordt in het midden van de placemat geschreven. Bespreek klassikaal de antwoorden na.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

placemats

Venn-diagram

Omschrijving:

Een venn-diagram bestaat uit 2 cirkels, waarbij een gedeelte van de cirkels met elkaar overlapt. Je gebruikt een venn-diagram om een vergelijking te maken: overeenkomsten en verschillen tussen 2 dingen aan te geven. Bijvoorbeeld tussen 2 personen in een verhaal, of twee verhalen die je in sessie 3 met elkaar wilt verbinden.

De leerlingen krijgen per groepje een venn-diagram. In de ene cirkel schrijven ze eigenschappen van de ene, in de andere cirkel van de andere, en in het overlappende gedeelte overeenkomsten tussen beiden.

Klassikaal nabespreken.

Leerlingen:

2 of 4

Sessies

Extra nodig:

Venn-diagram

Denken-delen-uitwisselen

Omschrijving:

Nadat de vraag is gesteld, **denken** de leerlingen individueel na over het antwoord. Het heeft de voorkeur dat ze dat antwoord ook op papier zetten. Vervolgens **delen** ze hun antwoord met degene die naast hen zit. Als laatste worden de antwoorden klassikaal **uitgewisseld**.

Zoek iemand die...

Omschrijving:

Een leuke werkvorm voor sessie 1. Je kunt hem inzetten na bijvoorbeeld een werkvorm als vensterruiten. De leerlingen hebben in basis 3 delen van het verhaal nodig: een begin, een midden en een eind. Dit kan geschreven, of getekend zijn, of een kopietje uit het boek. Eenderde van de klas neemt, begin in de handen, eenderde midden en eenderde eind. Vervolgens wordt er door de klas gelopen op zoek naar maatjes om je verhaal compleet te maken. De leerlingen verwoorden aan elkaar wat er op hun kaartjes staat. Wanneer er allemaal trio's zijn, even klassikaal controleren.

Mixen en kletsen

Omschrijving:

De leerlingen lopen door de klas. Misschien kan dit wel met een muziekje aan die bij de tekst past. Wanneer de muziek stopt, stelt de leerkracht een vraag die past bij de sessie en de tekst. De leerlingen hebben dan 1 minuut om samen tot een antwoord te komen. Kort klassikaal een paar duo's aan het woord laten, en dan de muziek weer aan voor de volgende vraag.

Wist je dat?!

Omschrijving:

Iedere leerling in het groepje bedenkt een stelling passend bij de eisen voor sessie 2 of 3. De stelling kan waar zijn, of niet waar zijn. Laat de leerlingen dus letten op details, zowel in de tekst als in hun vraagstelling. Wanneer alle leerlingen binnen het groepje klaar zijn, kan er gespeeld worden. Leerling 1 legt de stelling voor: "Wist je dat...." Leerlingen 2-4 kiezen waar of niet waar. Laat ze dit bv op hun wisbordje schrijven, en vervolgens tegelijk omdraaien, of gebruik de duimpjes. Wie heeft de meeste antwoorden goed?

Wil je een puntentelling doen:

antwoord goed is een punt voor de spelers. Antwoord fout is een punt voor de bedenker.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

duimpjes

Binnenkring-buitenkring

Omschrijving:

Een werkvorm die ook goed gebruikt kan worden om de leerlingen over het weekend te laten kletsen, maar die tevens een prima werkvorm is voor tijdens je Close Reading sessies. Zeker in de lagere groepen is het een fijne werkvorm.

De leerlingen zetten de stoelen tegenover elkaar in de kring, of gaan staan in een binnen- en buitenkring staan. Gezichten naar elkaar toe. De leerkracht stelt een vraag passend bij de sessie. De leerlingen geven om de beurt antwoord op de vraag of vullen elkaar aan. Voordat de volgende vraag gesteld wordt, draaien de leerlingen x plekken door.

Leerlingen:

alle

Sessies

Extra nodig:

Op de lijst

Omschrijving:

Deze werkvorm is geschikt voor vragen waar veel antwoorden op kunnen zijn. Bijvoorbeeld: bedenk zoveel mogelijk andere manieren waarop...

Laat de leerlingen eerst in tweetallen een lijst met zoveel mogelijk antwoorden bedenken.

Wanneer ze zoveel mogelijk antwoorden bedacht hebben, gaan ze in overleg met een ander tweetal. Kunnen ze hun lijst nog aanvullen?

Leerlingen:

2 en 4

Sessies

Extra nodig:

lijstje

Daar zit muziek in!

Omschrijving:

Deze werkvorm is goed in te zetten aan het einde van sessie 3, zeker bij een verhalende tekst. Wanneer er een liedje geschreven zou worden over deze tekst, op wat voor soort muziek zou dat dan zijn. En waarom op dit soort muziek?

Laat de kinderen een couplet en refrein schrijven over de behandelde tekst. Bespreek eventueel eerst wat een couplet en refrein zijn.

Klassikaal nabespreken. Deze werkvorm is ook geschikt als afsluiting van een thema, of om de eindresultaten te delen via een 'museum' in de klas.

Leerlingen:

1 of 2

Sessies

Extra nodig:

muziekwerkblad

Eerst-daarna-tot slot

Omschrijving:

Deze werkvorm is qua aantallen een vreemde eend in de bijt. Je voert hem namelijk met 3 leerlingen uit.

Iedere leerling krijgt een werkblad. Ze schrijven of tekenen in het eerste vak wat er gebeurt in het begin van de tekst. Wanneer ze alledrie klaar zijn, dan schuiven ze het werkblad door, en doen datzelfde voor het midden van de tekst. Na nog een keer doorgeven, schrijven of tekenen ze over het einde van de tekst. Geef daarna het blad nog een keer door. Kan iedereen nu het verhaal kloppend samenvatten?

Laat de groepjes de verhalen bespreken.

Leerlingen:

3

Sessies

Extra nodig:

werkblad eerst-daarna-tot slot

Zoek de valse

Omschrijving:

Alle leerlingen bedenken een vraag die passend is bij de sessie. Vragen over woordenschat kunnen heel goed bij deze werkvorm, maar ook diepgaandere vragen zijn prima geschikt.

De leerlingen bedenken een vraag die passend is bij de tekst en de sessie. Daarbij bedenken ze 3 antwoorden. Twee antwoorden zijn daarbij goed. Een antwoord is fout, dit is de valse.

Speel vervolgens het spel Zoek de valse in groepjes van 4, of misschien wel klassikaal. Leerling 1 leest zn vraag voor. De andere leerlingen zoeken het foute antwoord. Speel je met punten?

Wanneer de foute is gevonden, heeft de speler een punt. Is de foute niet gevonden, heeft de bedenker een punt.

Ook leuk als kahoot!

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

Ren je rot!

Omschrijving:

Dit spel was vroeger echt mijn favoriet, en ook mijn groepen speelden het graag: Ren je rot!

Als leerkracht bedenk je vragen passend bij de sessie. Daarbij bedenk je 3 mogelijke antwoorden, waarvan er eentje goed is en 2 fout. Antwoorden A, B en C.

Hang de A, B en C op afstand van elkaar op. Bij voorkeur buiten op een muur. Laat de kinderen veel afstand nemen van de muur. Lees de vraag en de antwoorden voor, en roep daarna: REN JE ROT! De leerlingen rennen zo snel als ze kunnen naar hun juiste antwoord.

Speel je met punten? Dan is een goed antwoord een punt. Ook fijne werkvorm om woordenschat in te oefenen.

Leerlingen: allen	Sessies 	Extra nodig: A/B/C-kaarten
----------------------	---	-------------------------------

5xW en 1xH

Omschrijving:

Maak een dobbelsteen van de download. Hierop staan 6 woorden: wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe. Laat de kinderen om de beurt dobbelen, en een vraag bedenken die met het gedobbelde woord begint. Wanneer alle kinderen vragen bedacht hebben, gaan ze elkaars vragen oplossen. Schuif hiervoor de gemaakte vragen 1 leerling door, en starten maar. Leerlingen zoeken het antwoord op en leveren bewijs door aan te geven waar in de tekst ze het antwoord gevonden hebben. Vind je het antwoord niet in de tekst, maar is de vraag wel relevant: gebruik dan een aanvullende oplossingsstrategie.

Leerlingen: 4	Sessies 	Extra nodig: vragendobbelsteen
------------------	---	-----------------------------------

Wisbordjes

Omschrijving:

Een open deur? Wellicht. Maar wisbordjes zijn superhandig om iedereen tegelijk actief te hebben, en iedereen tegelijk te kunnen controleren. De vragen die je stelt, moeten wel passen bij de werkvorm. Kies dus vragen die passend zijn: er moeten korte antwoorden gegeven kunnen worden. Vooral sessie 1 en 2 zijn hiervoor dus geschikt.

Heb je geen wisbordjes in de klas? Kopieer en lamineer de bijlage.

Leerlingen: allen	Sessies 	Extra nodig: wisbordjes
----------------------	---	----------------------------

Ik zie, ik zie

Omschrijving:

Zeer geschikt voor sessie 1 van een verhalende tekst. Maar ook aardrijkskundige, informatieve teksten lenen zich goed voor deze werkvorm.

Zorg voor verschillende afbeeldingen die horen bij het begin, midden en eind van het verhaal.

De kaarten liggen met de afbeelding naar beneden. De jongste leerling pakt een kaart, en omschrijft wat hij ziet. Hierbij wordt goed op de details gelet. Het enige dat niet mag: vertellen uit welk gedeelte van het verhaal de afbeelding is, dit mogen de andere 3 leerlingen raden. De afbeelding wordt onder de kaarten van

begin/midden/eind gelegd.

Klassikaal nabespreken.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

Wie ben ik?

Omschrijving:

Om de hoofdpersonen uit het verhaal goed te leren kennen, speel je dit aan het einde van sessie 1, of het begin van sessie 2. Kies ervoor of je afbeeldingen uit het boek gebruikt, of dat je de namen van de hoofdpersonen op geeltjes laat schrijven. Geeltjes kunnen op het voorhoofd geplakt worden, kaartjes kunnen getrokken worden. Er mogen vragen gesteld worden die met ja of nee beantwoord kunnen worden. Let op: je mag maar 1 keer vragen "Ben ik...?" Wanneer je het dan fout hebt, ben je af. Spreek van te voren af of er om punten gespeeld wordt.

Leerlingen:

2

Sessies

Extra nodig:

Elevator pitch

Omschrijving:

Deze werkvorm komt eigenlijk uit de zakenwereld, waar regelmatig korte en overtuigend pitches gehouden moeten worden. Het doel van een pitch is om iemand te overtuigen. Deze werkvorm is vooral geschikt voor de bovenbouw.

Laat de kinderen een elevator pitch maken over het verhaal. Waarom moet echt iedereen de rest van dit verhaal/boek lezen?

De verhalen zijn maximaal 1 minuut lang, en geven een duidelijke redenatie aan. Alleen "het is zo'n leuk/spannend verhaal", daar win je de pich niet mee. Laat de leerlingen voor elkaar

pitchen. Leerlingen mogen elkaar daarna 1 tip en 2 tops geven. Kinderen die willen, pitchen voor de hele klas.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

Brainstorm-Woordwolk

Omschrijving:

Deze werkvorm is geschikt om op verschillende manieren in te zetten. Denk bijvoorbeeld aan: bedenk zoveel mogelijk eigenschappen van... Of Noem zoveel mogelijk dingen die besproken worden over...

Kinderen zitten samen om de tafel. 1 Leerling schrijft. Zet in de wolk het onderwerp waarover gebrainstormd gaat worden. Eromheen zet je alles wat er genoemd wordt uit de brainstorm. Antwoorden moeten terug te vinden zijn in de tekst. Behalve wanneer je, in sessie 3, vraagt om het verzamelen van zoveel mogelijk ervaringen.

Leerlingen:

4

Sessies

Extra nodig:

woordwolk

Nieuwsflits

Omschrijving:

Het doel van deze werkvorm is om de leerlingen te leren samenvatten.

Laat de kinderen een nieuwsflits bedenken over (een gedeelte van) de tekst.

Deze mogen ze daarna als echte nieuwslezers aan elkaar voorlezen!

Misschien willen er ook wel een paar leerlingen voor de hele klas hun nieuwsflits delen.

Leerlingen:

2

Sessies

Extra nodig:

Biografie - graphic organizer

Omschrijving:

Een graphic organizer is een grafische weergave van iets. In dit geval van een persoon. Laat de leerlingen aan de hand van de tekst de biografie invullen. Start individueel, bespreek dan na in tweetallen, gevolgd door een klassikale nabespreking.

Leerlingen:

1 of 2

Sessies

Extra nodig:

Biografie - GO

Woord in beeld

Omschrijving:

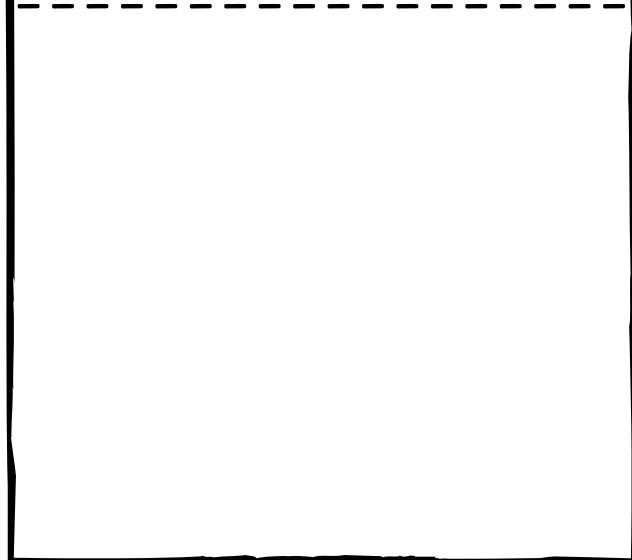
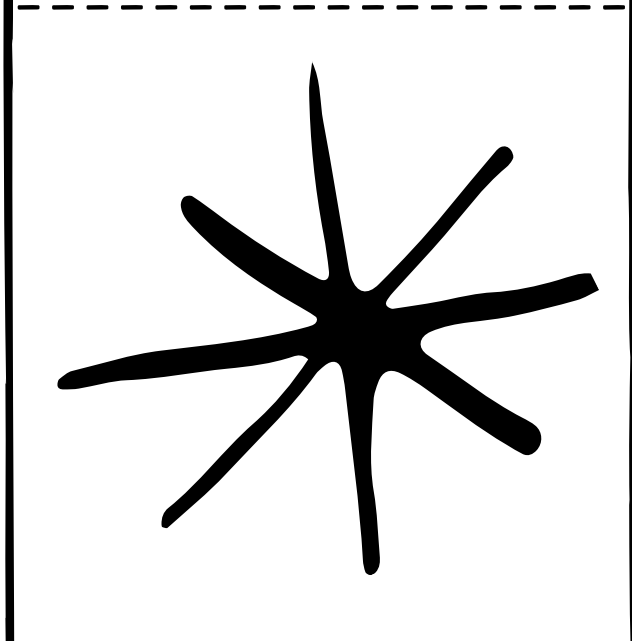
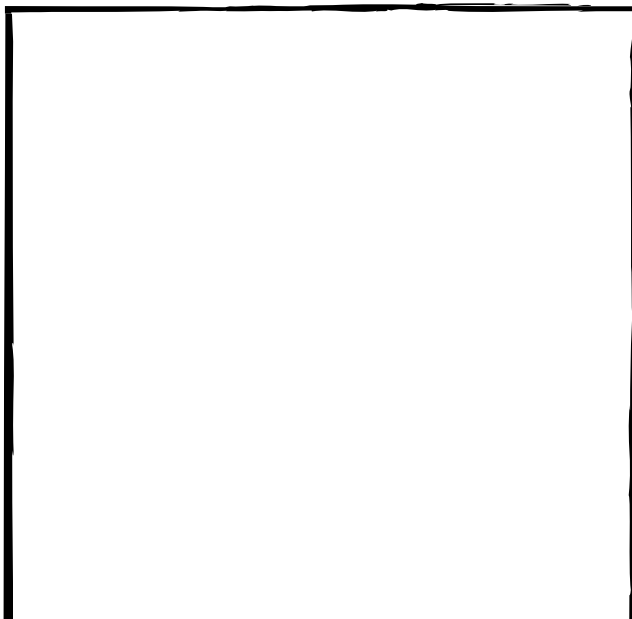
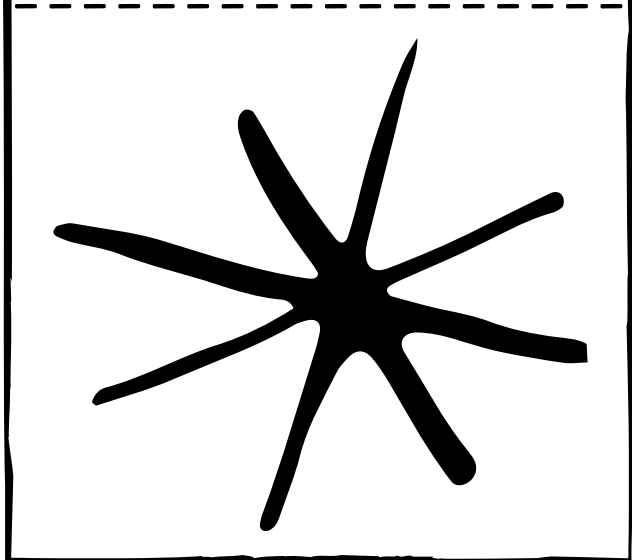
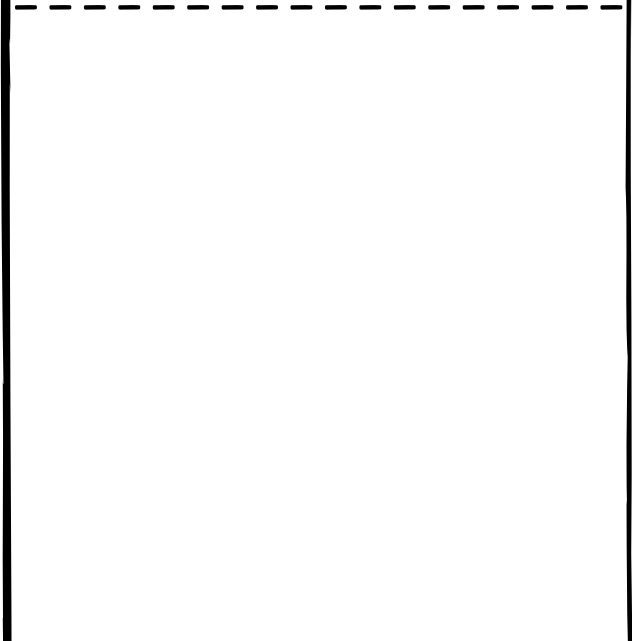
Zet in op woordenschat met deze werkvorm. Laat leerlingen voor een x-aantal woorden uit de tekst de betekenis zoeken, en er het formulier woord in beeld voor in te vullen.

Werk in tweetallen, en laat leerlingen de woorden eventueel verdelen. Laat hen hun gevonden betekenissen nabespreken en eventueel aanvullingen doen bij elkaar.

Leerlingen:	Sessies	Extra nodig:
4		Woord in beeld

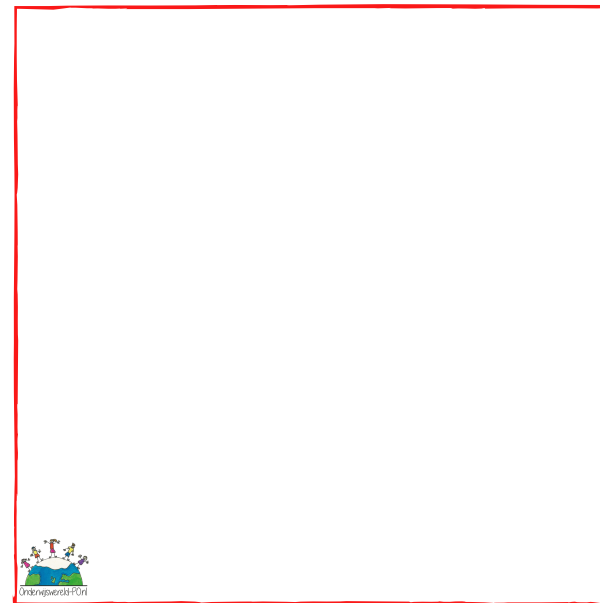
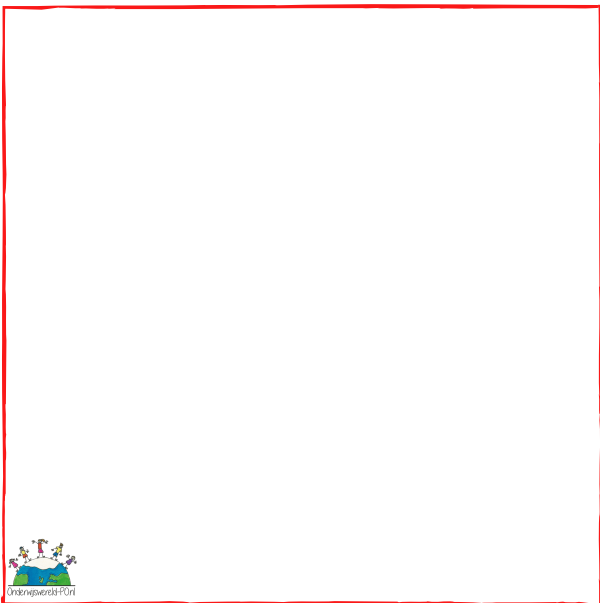
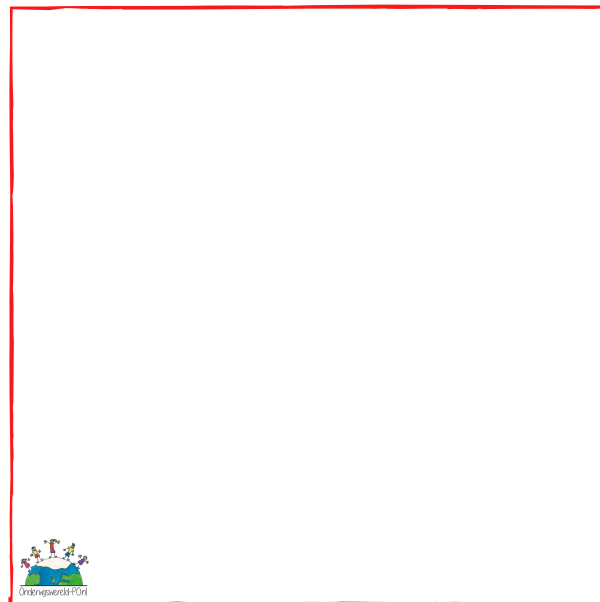
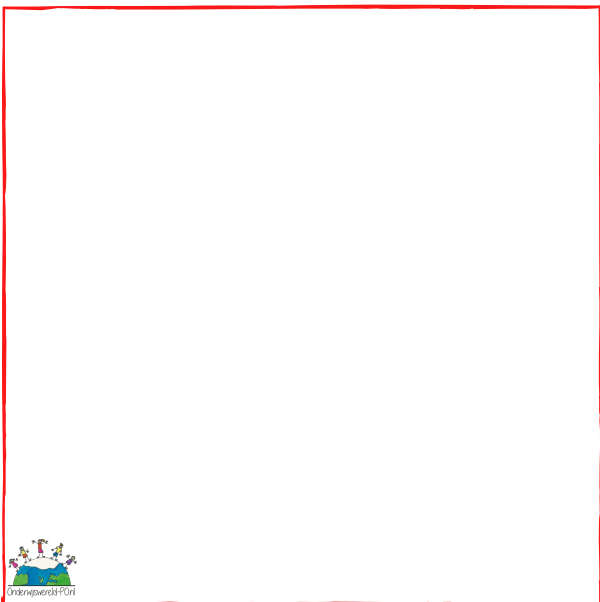
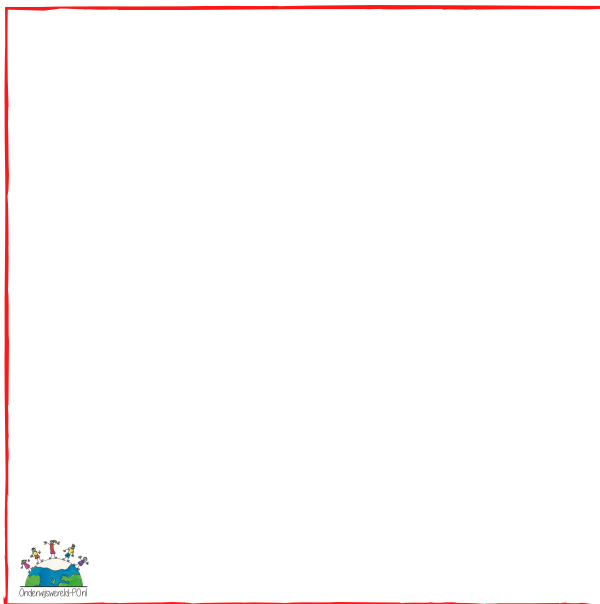
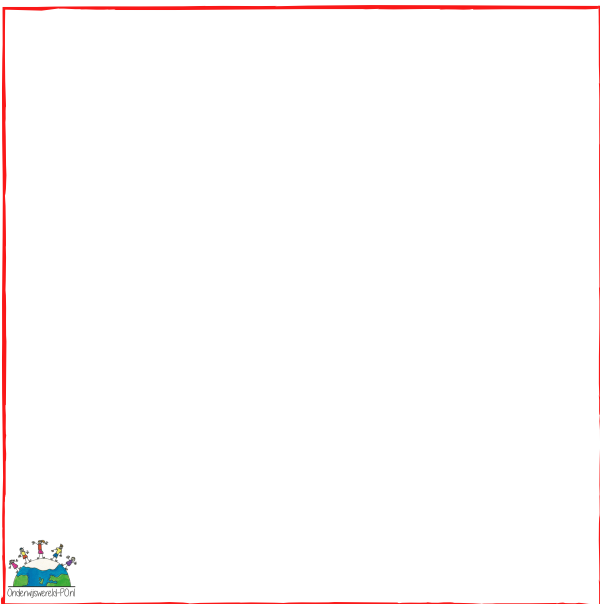

Begin-midden-eind

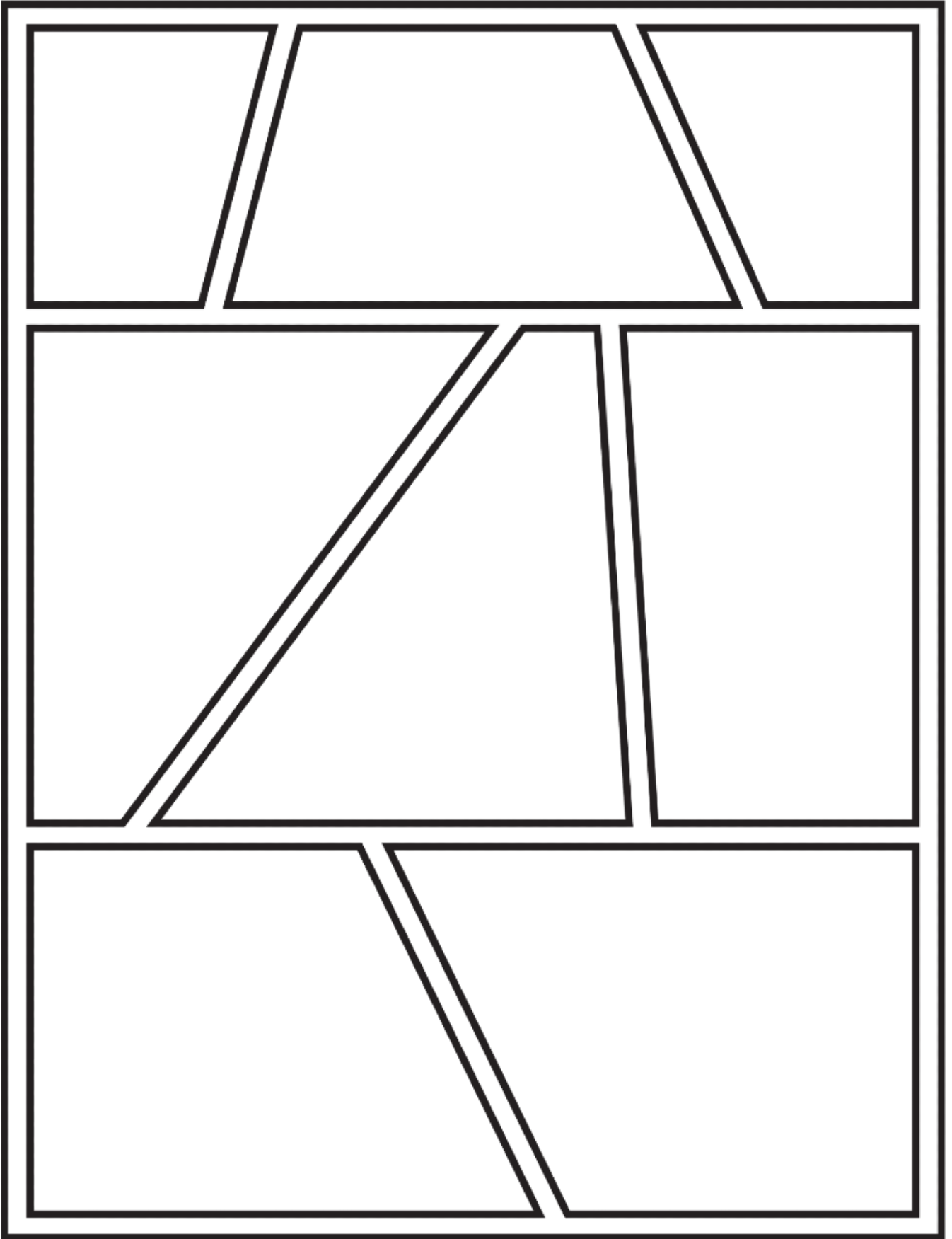

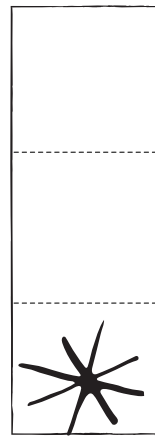
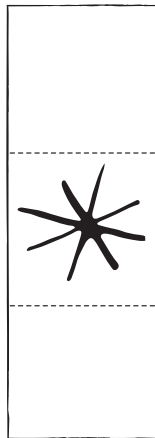
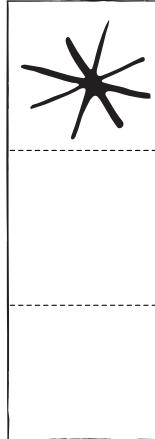
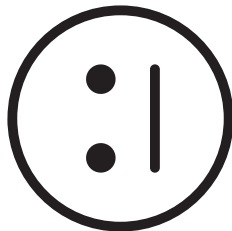
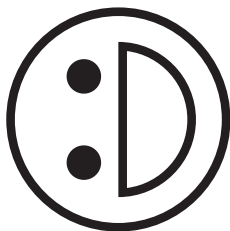
Kaartjes

Hocus-pocus: Bedenk een ander einde

Emotiediagram

Vensterruiten

Begin - 1

Begin - 2

Midden - 1

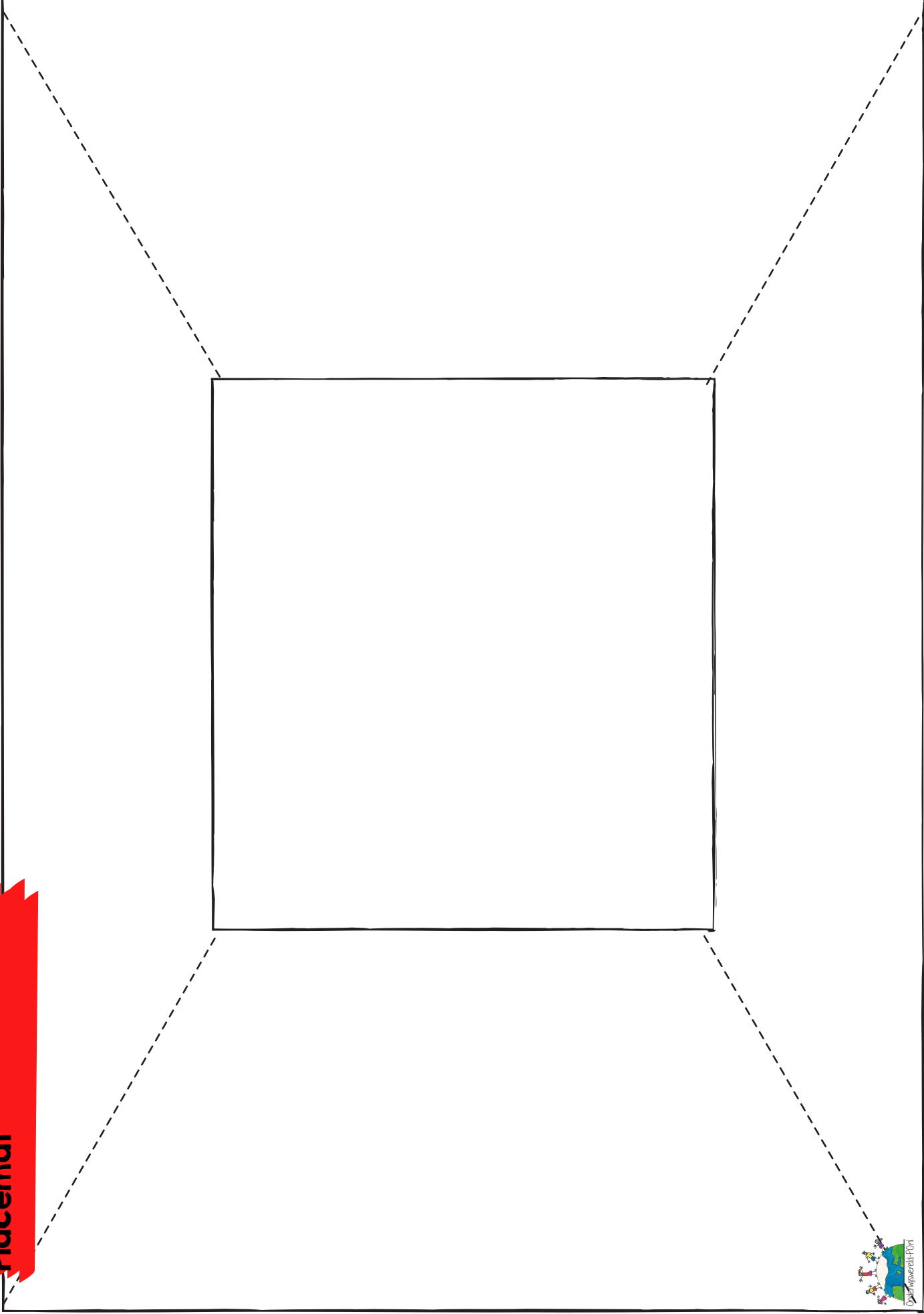
Midden - 2

Eind- 1

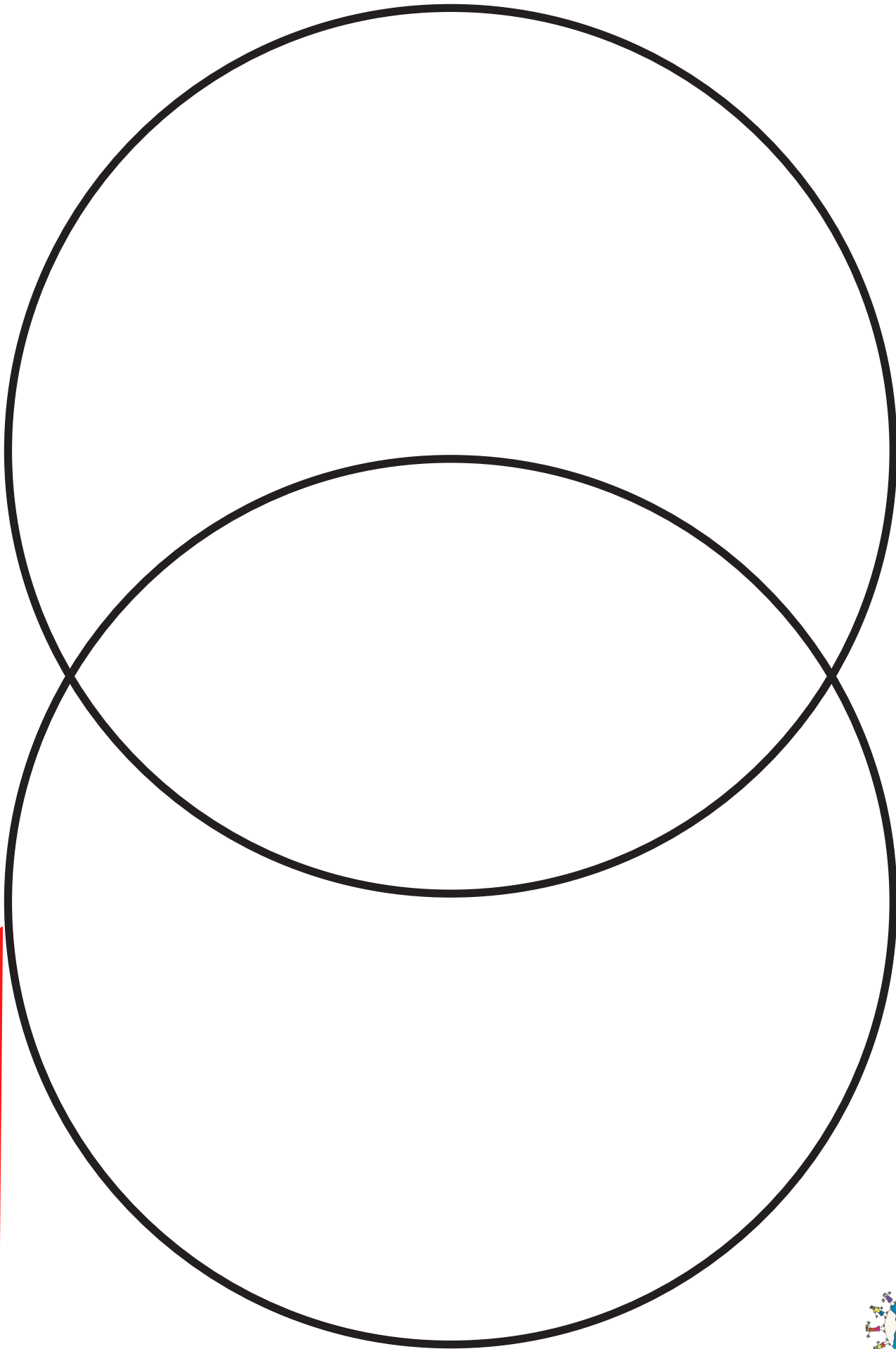
Eind- 2

Placemat

Venn-diagram

Duimpjes

Op de lijst

Daar zit muziek in

Wanneer er een liedje geschreven zou worden over deze tekst, op wat voor soort muziek zou dat dan zijn. En waarom op dit soort muziek?

Bedenk een couplet en een refrein die passen bij de tekst. Dit mag door het ritme van een bestaande songtekst te gebruiken, maar je mag ook helemaal zelf iets bedenken!

Couplet

Refrein

Eerst, daarna, tot slot

Eerst

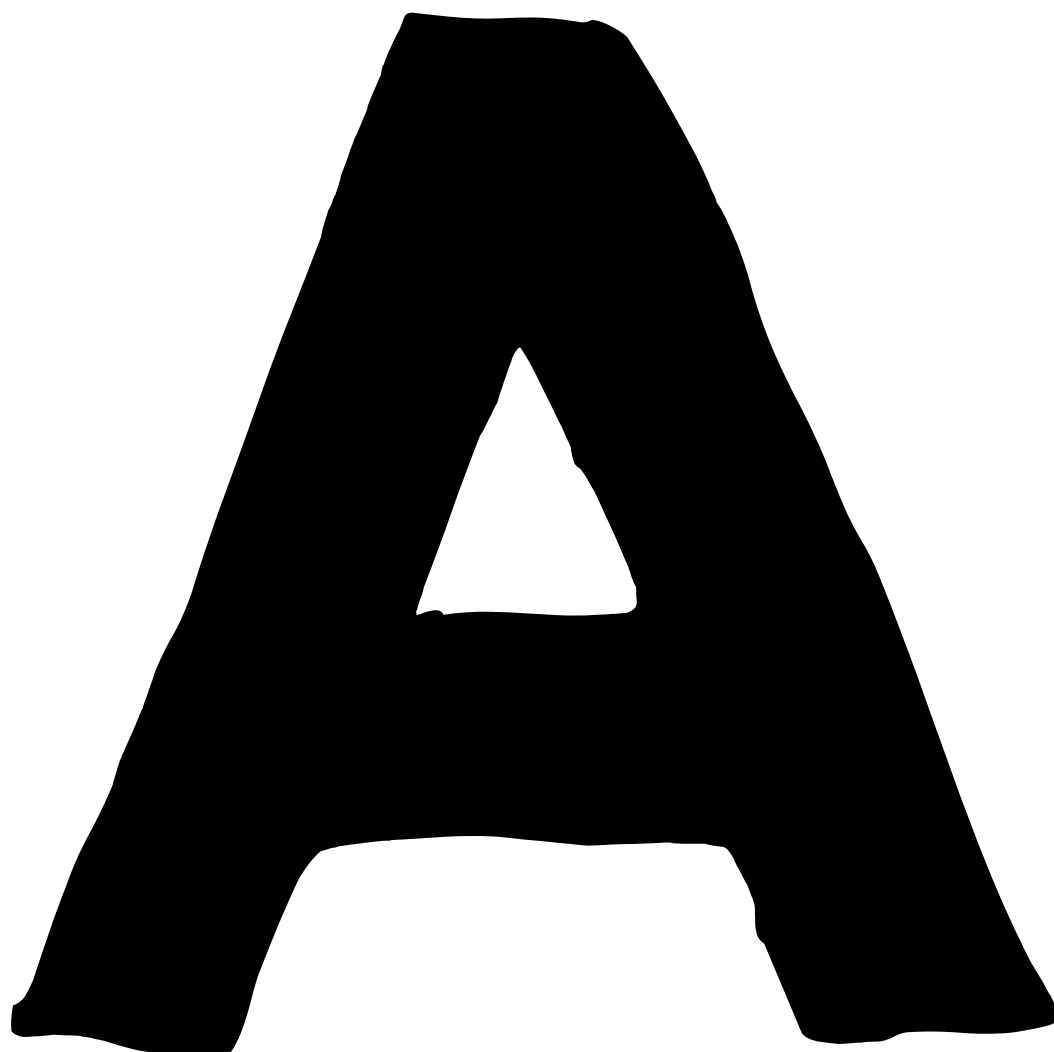
Daarna

Tot slot

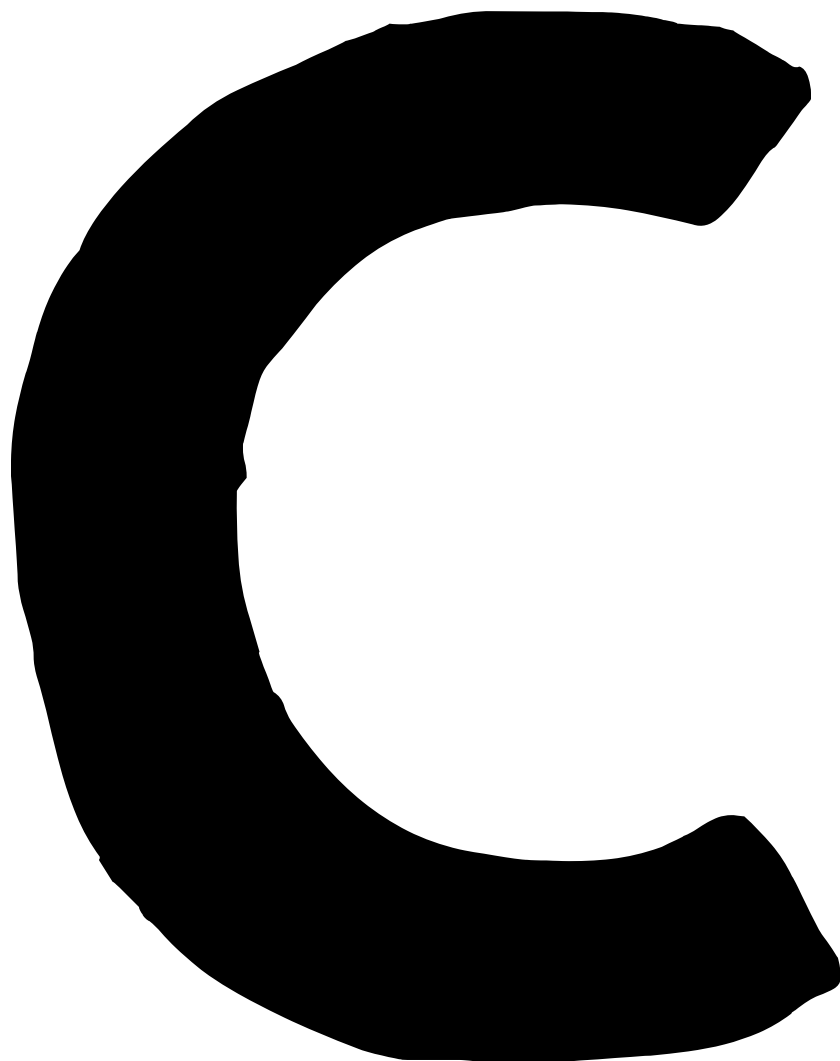

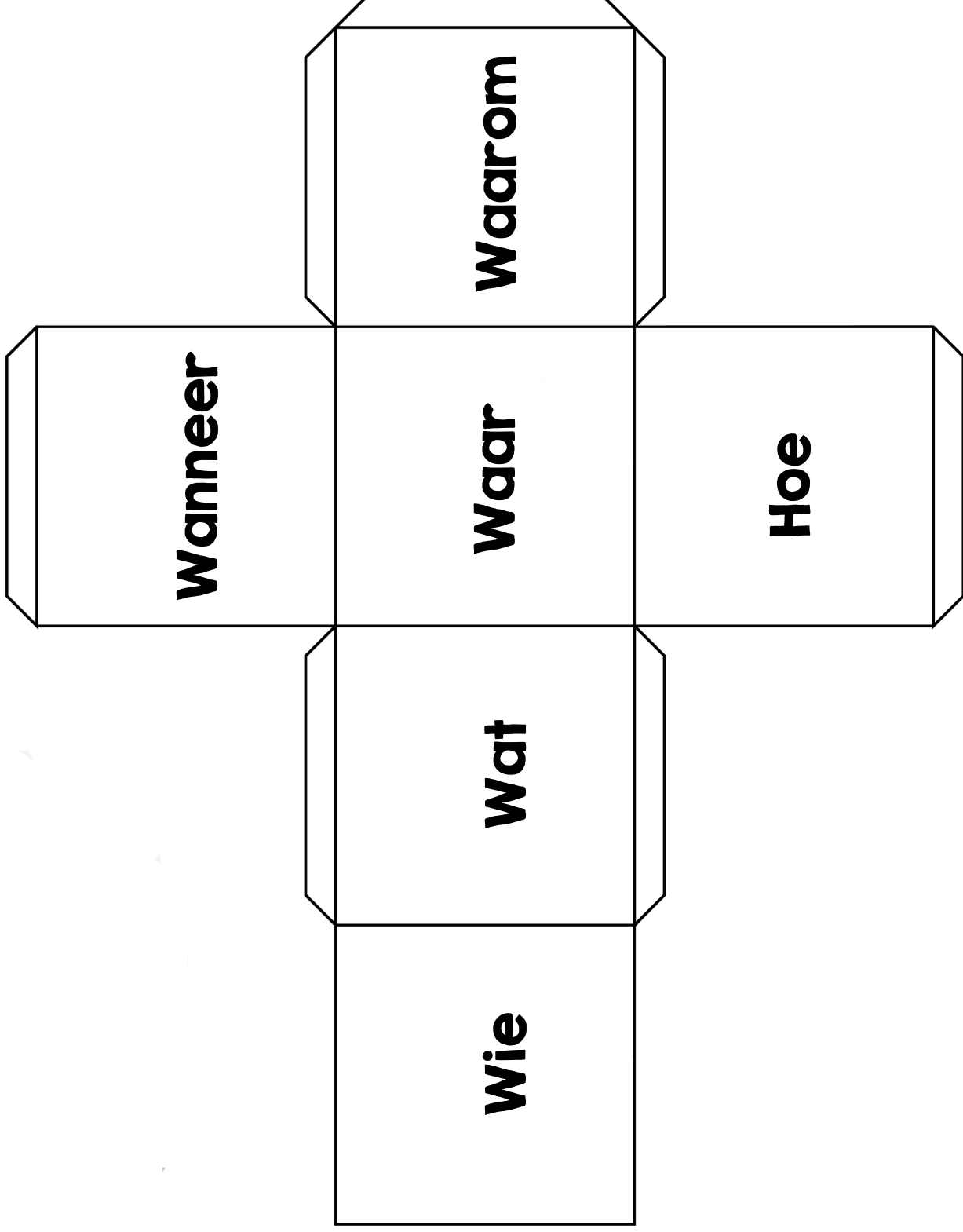

Ren je rot

B

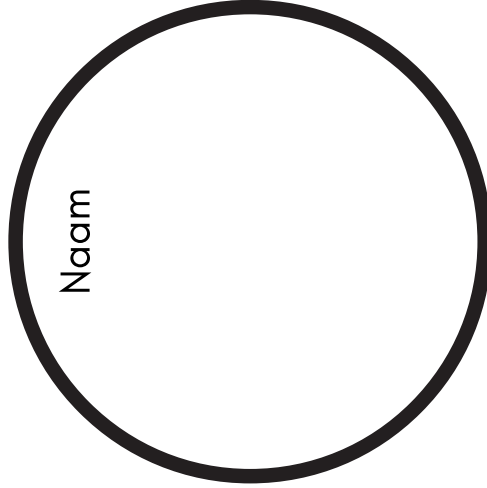
Onderwerp

Biografie - graphic organizer

Geboorte/overlijden op:

Waarom is deze persoon belangrijk?

Naam

Eigenschappen:

Wie was/waren belangrijk voor deze persoon?

Belangrijke gebeurtenissen:

Uitspraak/portret van deze persoon:

Woord in beeld - graphic organizer

Het woord betekent:

Waar heb je de betekenis gevonden?

Gebruik het woord in een zin

woord

Een ander woord met dezelfde betekenis
(een synoniem):

Teken het woord